

TAMPEREEN SEUDUN TYÖVÄENOPISTO
Sara Hildén -akatemia

Opetussuunnitelma

Kuvataiteen perusopetus lapsille ja nuorille

Laaja oppimäärä

TAMPERE
TYÖVÄENOPISTO

Opetussuunnitelma

1.	TOIMINTA-AJATUS	3
2.	ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT	4
2.1	ARVOT	4
2.2	OPPIMISKÄSITYS	4
2.3	OPPIMISYMPÄRISTÖ	5
2.4	TYÖTAVAT	5
3.	TOIMINTAKULTTUURI	6
4.	OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS	7
5.	OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	8
6.	PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	9
6.1	PERUSOPINTOJEN YHTEISET OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 1-3	9
6.1.1	Tavoitteet	9
6.1.2	Keskeiset sisällöt	10
6.1.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	10
6.2.	PERUSOPINTOJEN VALINNAISET PAINOTETUT OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 4-6	11
6.2.1	Tavoitteet	11
6.2.2	Keskeiset sisällöt	11
6.2.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	12
6.3.	PERUSOPINTOJEN VALINNAISET TYÖPAJAT, vuosikurssit 7-8	13
6.3.1	Tavoitteet	13
6.3.2	Keskeiset sisällöt	14
6.3.3	Työpajojen kuvaukset	14
6.4	PERUSOPINTOJEN KAIKILLE YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS	16
6.4.1	Tavoitteet	16
6.4.2	Sisällöt	16
6.4.3	Opintokokonaisuuden kuvaus	16
7.	SYVENTÄVÄT OPINNOT	17
7.1	SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 9-12	17
7.1.1	Tavoitteet	17
7.1.2	Keskeiset sisällöt	18
7.1.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	18
7.1.4	Lopputyö	20
8.	OPPIMISEN ARVIOINTI	20
8.1	ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA	20
8.1.1	Perusopintojen arviointikriteerit	21
8.2	OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	21
8.2.1	Syventävien opintojen arviointikriteerit	22
8.3	TODISTUKSET	22
9.	OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	23
10.	OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET	23
11.	YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA	23
12.	TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	24

1. TOIMINTA-AJATUS

Sara Hildén -akatemia on monipuolinen visuaalisten taiteiden oppilaitos, joka tarjoaa korkeatasoista kuvataiteen opetusta ja harrastustoimintaa eri-ikäisille tamperelaisille.

Koulu antaa kuvataiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan lapsille ja nuorille, ja vuodesta 2003 lähtien myös aikuisille. Taiteen perusopetuksen lisäksi Sara Hildén -akatemia järjestää lyhyitä lukukauden mittaisia kursseja ja kesäkursseja sekä toimintaa lapsille, nuorille ja perheille tamperelaisten kulttuuritapahtumien yhteydessä.

Sara Hildén -akatemia on Tampereen kaupungin ylläpitämä oppilaitos, joka perustettiin vuonna 1982 nimellä Tampereen kaupungin lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Koulu toimi aluksi itsenäisenä yksikkönä ja liitettiin 1997 Tampereen työväenopiston yhteyteen. Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sara Hildén -akatemia taiteen perusopetusta antavaksi yksiköksi 15.6.1993.

Taiteen perusopetusta säätelee Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998 sekä Opetushallituksen 20.9.2017 antamat opetussuunnitelman perusteet.

Taiteen perusopetuksen tehtävä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus edistää taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalan omaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetus rakentaa kestäväää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnöllä. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT

2.1 ARVOT

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteille. Taiteen perusopetuksen lähtökohtana on käsitys jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioittaa sukupuolen moninaisuutta.

Taiteen perusopetukseen opetukseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa pyritään luomaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta. Kuvataiteen opetus vahvistaa kaikilla elämäntilanteilla tarvittavaa luovaa ongelmanratkaisukykyä sekä kehittää mielikuvitusta ja vivahteiden näkökulmien tajuuta. Kuvataiteessa maailmaa tutkitaan visuaalisen havainnoinnin, ajattelun ja työskentelyn kautta. Kuvallisen kielen avulla voidaan ilmaista mielen sisäisiä kuvia erilaisiin elämäntilanteisiin liittyen sekä käsitellä ja ymmärtää tunteita.

Kuvataiteellisessa toiminnassa mahdollistuu omin käsin tekeminen, joka on yksi ihmisenä olon perustarve. Taide toimii myös voimavarana antaen keinoja vaihtoehtojen ja mahdollisten maailmojen kuvitteluun. Taidekasvatus vahvistaa omaa identiteettiä ja paikkaa yhteisössä, edistää kohtaamista ja vuorovaikutusta sekä auttaa ymmärtämään kulttuurien moninaisuutta.

2.2. OPPIMISKÄSITYS

Taiteen perusopetuksen oppimiskäsityksen mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan.

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu prosessissa, johon kuuluvat kokeminen, havainnointi, tekeminen ja ajattelu. Oppimisprosessissa ovat mukana oppilaan omat tunteet, ajatukset, tiedot ja taidot. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa opettajan, oppilaan ja koko ryhmän välillä. Olennaista on oppilaan oma motivaatio ja hänen aktiivinen toimintansa.

Oppilasta ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Oppiessaan oppilas liittyy uusia tietoja ja taitoja aiemmin omaksuttuihin käsitteellisiin rakenteisiin. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oma ilmaisu ja tekninen harjaantuminen kulkevat oppimisprosessissa rinnakkain.

Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen on keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.3 OPPIMISYMPÄRISTÖ

Tilat, paikat tilat, työvälineet, tieto- ja viestintäteknikka

Sara Hildén –akatemia toimii toistaiseksi väistötiloissa osoitteessa Koivistontie 31. Kuvataidekoulun käytössä ovat asianmukaiset kuvataiteen opetustilat, joihin sisältyy keramiikan työstämiseen sopivat tilat sekä medialuokka, josta löytyy mahdollisuus kuvausstudiotyöskentelyyn. Osa luokista on yhteiskäyttötiloja samassa kiinteistössä toimivan Hatanpään koulun kanssa. Opetustilat ja välineet mahdollistavat erilaisten kuvataiteellisten prosessien sekä tekniikoiden ja menetelmien käyttämisen opetuksessa. Opetustilat on mitoitettu 12 oppilaalle. Koulun opetustilat ovat pääosin esteettömät.

Fyysinen turvallisuus

Opetuksessa on enenevässä määrin siirrytty myrkyttömiin ja ekologisiin vaihtoehtoihin. Haitallisten aineiden (liimat, lakat, keramiikan lasitteet) käyttöä valvotaan, niitä säilytetään määräysten mukaisesti ja niistä on käyttöturvallisuustiedotteet. Opetustiloja on varustettu tarpeellisilla kohdepoistoilla. Kuvataidekoululla on määräysten mukaiset: pelastussuunnitelma, toimintaohjeet, ensiapukaapit ja alkusammutusvälineet. Tilojen palotarkastus tehdään vuosittain. Opettajilla ja henkilökunnalla on perusteet ensiaputaidoissa.

Koulun ulkopuoliset monipuoliset oppimisympäristöt

Oppimisympäristönä Tampereen kaupunki mahdollistaa museoiden ja gallerioiden näyttelytarjonnan ansioista hyvät puitteet opetukseen sisältyviin näyttelyvierailuihin. Tehtävä- tai projektiokohtaisesti oppimisympäristö laajenee kaupunkitilaan tai lähistön luonnonympäristöihin. Yhteistyöhankkeiden myötä oppimisympäristöinä voivat toimia myös kirjastot, toiset taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset tai muiden yhteistyökumppaneiden tilat.

Yhteisöt, käytännöt, sosiaalinen ja psyykinen turvallisuus

Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma luovat puitteet oppimisympäristölle, joka on sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen. Sara Hildén -akatemiassa ei hyväksytä kiusaamista, syrjintää tai häirintää.

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu parhaiten avoimessa, keskusteleavassa, sallivassa työskentelyilmapiirissä. Koululle on laadittu turvallisemman tilan periaatteet yhteistyössä oppilaiden kanssa. Periaatteet ohjaavat sekä opettajien että oppilaiden toimintaa koulussa.

Sara Hildén -akatemiassa työskentelee monipuolista osaamista omaava ammattilaisten yhteisö: päätoimiset kuvataideopettajat, eri kuvataideohjien tuntiopettajat ja hallintohenkilökunta.

2.4. TYÖTAVAT

Opetuksessa käytetään työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaan omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet, oma työskentelytahti ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä sekä hyödynnetään paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, muita toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia.

Työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen taiteellisessa prosessissa.

Keskeisin työtapana on oppilaan omakohtainen työskentely ja tekemällä oppiminen. Opiskelu koulussa tapahtuu pienryhmissä, joissa opettajat pystyvät eriyttämään opetusta oppilaiden taitotason ja tavoitteiden

mukaisesti. Visuaalisten tietojen ja taitojen oppiminen tapahtuu jatkuvassa vuorovaikutuksessa oppilaan, opettajan ja ryhmän välillä. Toiminnan lähtökohtina ovat leikinomaisuus, kokeilut sekä lasten ja nuorten omat kokemukset ja kiinnostuksen kohteet. Kuvataiteen historia, nykyaiteen ilmiöt, terminologia ja teoria nivELYVÄT kiinteästi tekemisen prosesseihin. Keskustelut oppilaan, opettajan ja koko ryhmän kesken kuuluvat kiinteästi oppimisprosessiin. Itsenäisen työskentelyn osuus kasvaa opintojen edetessä.

Perusopinnoissa ryhmäkoko on 8-12 oppilasta. Syventävissä opinnoissa ryhmäkoko on 6-12 oppilasta. Ryhmäkoko voidaan ylittää apulaisrehtorin ja ryhmää ohjaavan opettajan yhteisellä päätöksellä.

3. TOIMINTAKULTTUURI

Sara Hildén -akatemia toimintakulttuuria rakennetaan itsenäisesti henkilöstön ja oppilaiden yhteistyöllä, vaikka taustalla toimivaa hallintoa ohjaavat Tampereen kaupungin ohjeet, määräykset, menettelytavat ja normit. Opettajilla on pedagoginen vapaus toteuttaa opetusta opetussuunnitelman puitteissa omista vahvuuksistaan lähtien, kokeillen ja joustavasti.

Tavoitteena on kannustava, rohkaiseva, myönteinen ilmapiiri ja yhteisö, jossa jokainen saa olla oma itsensä. Koska opetus tapahtuu yhdessä yhteisessä opetuspisteessä, opettajien vuorovaikutus on päivittäistä. Tämä mahdollistaa opetuksen kehittämisen ja osaamisen jakamisen ja siten ylläpitää opetuksen korkeaa tasoa.

Oppilaiden kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisista taustoista ollaan tietoisia, ja opetuksessa pyritään aina tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Koulun opetuskieli on suomi.

Oppilaiden tietoja ja muita oppilaitoksen asiakirjoja käsitellään ja säilytetään tietosuojaperiaatteiden sekä Tampereen kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden tekijänoikeudet omiin teoksiinsa huomioidaan. Lupa oppilaan kuvien ja teoskuvien käyttöön oppilaitoksen tiedotuksessa kysytään oppilaalta ja hänen huoltajaltaan. Opetukseen sisältyy tietoa tekijänoikeuksista ja mediakäyttötymisen pelisäännöistä.

Henkilökunnan säännöllisissä kokouksissa kehitetään kuvataidekoulun toimintatapoja ja jaetaan osaamista henkilöstön kesken. Opettajien kouluttautumista tuetaan.

Tampereen kaupunki on sitoutunut kestävän kehityksen mukaisesti ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia näkökulmia tasapainottavaan kehitykseen. Kestävä kehitys otetaan huomioon kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa.

4. OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen laskennallinen laajuus 500 tuntia. Laskennan perusteena on 45 minuutin pituinen oppitunti.

Opintoryhmät kokoontuvat pääasiassa kerran viikossa. Opintovuosi sisältää syys- ja kevätlukukauden ja noudattaa peruskoulun loma-aikoja. Lukuvuoteen kuuluu 34 opintoviikkoa.

Koko oppimäärän ohjeellinen suoritus aika on 12 vuotta, josta perusopintojen osuus kahdeksan vuotta ja syventävien opintojen osuus neljä vuotta. Lisäaikaa voidaan myöntää hakemuksen perusteella.

Perusopinnot voi aloittaa sinä vuonna, kun hän täyttää 7 vuotta. Perusopinnot kestävät 8 vuotta ja niiden laajuus on 800 tuntia. Perusopinnot jakautuvat kolmeen erityyppiseen kokonaisuuteen:

1.-3. vuosikurssit (7-9-vuotiaat), kaikille yhteiset opinnot

Kaikille yhteisissä opinnoissa oppilas tutustuu kuvataiteen eri muotoihin. Opinnot jakautuvat kolmeen lukuvuoden mittaiseen opintokokonaisuuteen.

4.-6. vuosikurssit (10-12-vuotiaat), valinnaiset painotukset lukuvuosittain

Opinnot jakautuvat kolmeen lukuvuoden mittaiseen opintokokonaisuuteen. Oppilas valitsee lukuvuosittain painotuksen opinnoilleen. Vaihtoehdot ovat kaksiulotteinen painotus, kolmiulotteinen painotus ja mediapainotus.

7.- 8. vuosikurssit (13-14-vuotiaat), valinnaiset työpajat

Opintoihin sisältyy lukuvuodessa kaksi valinnaista työpajaopintokokonaisuutta.

Syventävät opinnot kestävät 4 lukuvuotta, opintojen laajuus on 500 tuntia.

9.-12. vuosikurssit (14-19-vuotiaat), valinnaiset työpajat ja lopputyö

Opintoihin sisältyy lukuvuodessa kaksi työpajaopintokokonaisuutta. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, jonka voi tehdä syventävien opintojen aikana tai päätteeksi.

9. vuosikurssilla opintoihin sisältyy kaksi valinnaista työpajaa.

10. vuosikurssilla opintoihin sisältyy yksi valinnainen työpaja sekä kaikille yhteinen nykyaikatyöpaja.

11. vuosikurssilla opintoihin sisältyy kaksi valinnaista työpajaa.

12. vuosikurssi sisältää ateljeetyöskentelyä oman lopputyön parissa.

Opintojen eteneminen

PERUSOPINNOT 800 tuntia						
Opintovuosi & ikä	Kokonaislaajuus	Opetus	Itsenäinen työ	Opintokokonaisuus		
1. vuosi 7 v	70 t	68t	2t	Yhteiset opinnot		
2. vuosi 8 v	70 t	68t	2t	Yhteiset opinnot		
3. vuosi 9 v	94 t	92t	2t	Yhteiset opinnot		
4. vuosi 10 v	94 t	92t	2t	Kaksiulotteinen painotus	Kolmiulotteinen painotus	Mediapainotus
5. vuosi 11 v	94 t	92t	2t	Kaksiulotteinen painotus	Kolmiulotteinen painotus	Mediapainotus
6. vuosi 12 v	104 t	102t	2t	Kaksiulotteinen painotus	Kolmiulotteinen painotus	Mediapainotus
7. vuosi 13 v	112 t	102t	10t	Valinnainen työpaja		Valinnainen työpaja
8. vuosi 14 v	112 t	102t	10t	Valinnainen työpaja		Valinnainen työpaja
			50t	Oma taide 1 perusopintojen aikana		
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia						
Opintovuosi & ikä	Kokonaislaajuus	Opetus	Itsenäinen työ	Opintokokonaisuus		
9. vuosi 15 v	112 t	102t	10t	Valinnainen työpaja		Valinnainen työpaja
10. vuosi 16 v	112 t	102t	10t	Valinnainen työpaja		Nykytaidetyöpaja
11. vuosi 17 v	112 t	102t	10t	Valinnainen työpaja		Valinnainen työpaja
12. vuosi 18 v	124 t	102t	22t	Lopputyö syventävien opintojen aikana		
			40t	Oma taide 2 syventävien opintojen aikana		

5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Kuvataiteen laajan oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetus rakentaa yhteyksiä oppilaan omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin. Oppilaan kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas harjaantuu tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opetuksessa kannustetaan pohtimaan kuvataiteen yhteiskunnallisia merkityksiä ja kehittämään kriittistä ajattelua. Oppilasta rohkaistaan tarkastelemaan omaa taiteellista työskentelyä suhteessa visuaalisen kulttuurin kenttään. Opetuksessa tarkastellaan taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä innostetaan niiden soveltamiseen opinnoissa. Taiteen toimintatapoja käytetään vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä.

Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti paikallisia kulttuuripalveluita ja muita resursseja. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle ja omaehtoiselle harrastamiselle, aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaan oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla hänen vahvuutensa, potentiaalin ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilasta rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaan kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilasta ohjataan tarkastelemaan taiteenalan historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä.

6. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Kuvataiteen perusopintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista kuvataidekulttuurin aktiivisena toimijana. Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

6.1. PERUSOPINTOJEN YHTEISET OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 1 - 3

6.1.1. Tavoitteet, vuosikurssit 1 - 3

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen ja itsetuntemuksen kehittymistä, myönteisten oppimiskokemusten saamista sekä kuuntelemis- ja reflektointitaitojen kehittymistä
- antaa oppilaalle mahdollisuus työskennellä oman, itselle tärkeän aiheen äärellä, kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja ja kunnioittamaan omaa työtä
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, tekniikoihin, ilmaisun keinoihin ja tarjota mahdollisuuksia taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta katsomaan kuvia ja taidetta
- ohjata oppilasta sanoittamaan näkemäänsä ja perustelemaan mielipiteitään
- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemystä
- ohjata oppilasta katsomaan eri aikakausien ja nykyajan taidetta

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta huomioimaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- rohkaista oppilasta toimimaan omassa ryhmässä itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä

6.1.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 1 - 3

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia, myös pienimuotoisesti digitaalisia tekniikoita.

Opetuksessa harjoitellaan visuaalista ajattelua, kuuntelemistaitoja, sanallistamista ja kuvista keskustelemista.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämänpääriistä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin ja hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen istituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin näyttelyvierailuilla.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä ja esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureita. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja esteettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.1.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 1 - 3

Perusopinnot 1. vsk - Yhteiset opinnot

Opintojen laajuus 70 t

Opintoissa tutkitaan kuvan kieltä piirtäen, maalaten, muovailten, rakennellen sekä grafiikan keinoin, monipuolisesti leikkien, kokeillen ja luovasti rakennellen. Opintoissa harjoitellaan kuvataiteen ilmaisu- ja työskentelymenetelmiä monipuolisesti sekä opetellaan taidevälineiden, materiaalien ja työskentelytilojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja huoltoa. Opintoissa harjoitellaan toimimaan ryhmässä, katsomaan kuvia, keskustelemaan ja kuuntelemaan. Opintoissa harjoitellaan oman työn dokumentointia.

Perusopinnot 2. vsk - Yhteiset opinnot

Opintojen laajuus 70 t

Opintoissa jatketaan kuvan kielen tutkimista piirtäen, maalaten, muovailten, rakennellen sekä grafiikan keinoin monipuolisesti. Opintoissa harjoitellaan erilaisia kuvataiteen ilmaisu- ja työskentelymenetelmiä sekä opetellaan taidevälineiden, materiaalien ja työskentelytilojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja huoltoa. Opintoissa harjoitellaan toimimaan ryhmässä, katsomaan kuvia, keskustelemaan ja kuuntelemaan. Opintoissa harjoitellaan oman työn dokumentointia. Digitaalisiin välineisiin tutustutaan pienimuotoisesti.

Perusopinnot 3. vsk - Yhteiset opinnot

Opintojen laajuus 94 t

Opinnoissa jatketaan kuvan kielen tutkimista piirtäen, maalaten, muovailen, rakennellen sekä grafiikan keinoin monipuolisesti. Opinnoissa vahvistetaan perustekniikoiden ja työskentelymenetelmien hallintaa. Opinnoissa harjoitellaan monivaiheista työskentelyä. Opinnoissa havainnoidaan erilaisia taidekuvia ja keskustellaan niistä. Opinnoissa harjoitellaan oman työn dokumentointia ja omasta työskentelystä kirjottamista.

6.2. PERUSOPINTOJEN VALINNAISET, PAINOTETUT OPINTOKOKONAISUUDET **vuosikurssit 4 - 6**

6.2.1 Tavoitteet, vuosikurssit 4 - 6

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen, itsetuntemuksen ja taidekäsitteiden kehittymistä tavoitteellisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja ja tunnistamaan innoituksen lähteitään
- tutustuttaa oppilas syvemmin häntä kiinnostaviin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin ja ilmaisun keinoihin sekä taiteellisiin prosesseihin opintojen valinnaisten painotusten kautta

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä opintojen valinnaisten painotusten mukaisesti sekä kehittää oppilaan kuvallisuutta ja taiteeseen liittyvän sanaston hallintaa
- ohjata oppilasta sanallistamaan näkemänsä ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- ohjata oppilasta perehtymään visuaalisten taiteiden historiaan ja nykyhetken opintojen valinnaisten painotusten mukaisesti

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- rohkaista oppilasta toimimaan omassa ryhmässään itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä

6.2.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 4 - 6

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa tutkitaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa oppilaan opintojen painotusten mukaisesti.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämäntavista nousevia sekä oppilaille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä keskustellen ja kirjoittaen sekä pohditaan niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan kuvataiteeseen taidemuseo- tai galleriavierailulla. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin. Opintoihin 5. vuosikurssilla sisältyy visuaalisen alan ammattilaisen työhön tutustuminen.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristö sekä mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja oppilaan opintojen painotusten mukaisesti. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.2.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 4 - 6

Opintokokonaisuuksien laajuus

4. vuosikurssilla 94 t

5. vuosikurssilla 94 t

6. vuosikurssilla 102 t

Perusopinnot 4.vsk – [KAKSIULOTTEINEN PAINOTUS - Lähiympäristön kuvamaailmat](#)

Opintoissa painottuvat piirtäminen, maalaaminen, grafiikan menetelmät sekä sarjakuva. Opintoissa tutkitaan lähiympäristön kuvamaailmoja ja kuvakulttuureja. Opintoissa kartoitetaan ja syvennetään kaksiulotteisen ilmaisun mahdollisuuksia erilaisia materiaaleja ja välineitä kokeilemalla.

Perusopinnot 5.vsk - [KAKSIULOTTEINEN PAINOTUS - Omat kuvat ja nykytaiteen kuvat](#)

Opintoissa painottuvat piirtäminen, maalaaminen, grafiikan menetelmät sekä sarjakuva. Opintoissa lähdetään liikkeelle omista kuvamaailmoista ja tutkitaan nykytaiteen kuvia.

Perusopinnot 6.vsk - [KAKSIULOTTEINEN PAINOTUS - Kulttuurinen identiteetti](#)

Opintoissa painottuvat piirtäminen, maalaaminen, grafiikan menetelmät sekä sarjakuva. Opintoissa tutkitaan muiden kulttuurien kuvamaailmoja ja omaa identiteettiä. Opintoissa tutustutaan taiteilijan työhön.

Perusopinnot 4.vsk - [KOLMIULOTTEINEN PAINOTUS - Lähiympäristön havainnointi ja materiaalien mahdollisuudet](#)

Opintoissa painottuvat kuvanveisto, arkkitehtuuri ja muotoilu. Opintoissa tutkitaan erilaisia lähiympäristön tiloja ja kolmiulotteisia muotoja eri aistien avulla. Suunnitellaan ja toteutetaan erilaisista materiaaleista kolmiulotteisia teoksia. Opintoissa syvennetään kolmiulotteista ilmaisua ja mahdollisuuksia materiaalituntemuksen, tilan muuttamisen ja tarinallisuuden kautta.

Perusopinnot 5.vsk - [KOLMIULOTTEINEN PAINOTUS - Käyttötarkoitus ja muotoilu](#)

Opintoissa painottuvat kuvanveisto, arkkitehtuuri ja muotoilu. Opintoissa syvennetään kolmiulotteisen ilmaisun mahdollisuuksia tutkimalla käyttötarkoitusta ja funktiota esineissä ja tilassa. Tutustutaan arkkitehtuurin erilaisiin mittakaavoihin ja käyttötarkoitukseen sekä käytettävyyteen esinesuunnittelussa. Opintojen aikana toteutetaan taiteidenvälistä työskentelyä.

Perusopinnot 6 vsk – KOLMIULOTTEINEN PAINOTUS - Nykytaiteen maailmat

Opinnoissa painottuvat kuvanveisto, arkkitehtuuri ja muotoilu. Opinnoissa tutustutaan kolmiulotteisen ilmaisun keinoihin nykytaiteessa, kuten installaatioihin, ympäristö-, paikka- ja tilannesidonnaiseen taiteeseen. Opinnoissa tutustutaan taiteilijan työhön.

Perusopinnot 4.vsk - MEDIAPAINOTUS - Omat tarinat ja vuorovaikutus

Opinnoissa painottuvat valokuvaus, elokuva, animaatio, kuvankäsittely ja digipiirtäminen. Työskentelyn lähtökohtana on tarinallisuus ja kokeilevuus digitaalisessa työskentelyssä. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin mediataiteen sisältöihin.

Perusopinnot 5.vsk – MEDIAPAINOTUS - Rakennetut todellisuudet

Opinnoissa painottuvat valokuvaus, elokuva, animaatio, kuvankäsittely ja digipiirtäminen. Opinnoissa tutustutaan dokumentaariseen ja lavastettuun kerrontaan sekä erilaisiin mediataiteen sisältöihin.

Perusopinnot 6.vsk - MEDIAPAINOTUS - Vaikuttava mediataide

Opinnoissa painottuvat valokuvaus, elokuva, animaatio, kuvankäsittely ja digipiirtäminen.

Opinnoissa syvennyttään digitaalisen taiteen ilmaisukeinoihin sekä tutustutaan erilaisiin mediataiteen sisältöihin. Opinnoissa harjoitellaan mediakriittisyyttä ja omalla taiteella vaikuttamista. Opinnoissa tutustutaan taiteilijan työhön.

6.3 PERUSOPINTOJEN VALINNAISET TYÖPAJAT, vuosikurssit 7 - 8

Perusopintojen 7.-8. vuosikurssien opinnot sisältävät kaksi valinnaista työpajaa lukuvuodessa, toinen syys- ja toinen kevätlukukaudella. Työpajat toteutetaan oppilaiden valintojen mukaan.

6.3.1. Tavoitteet, vuosikurssit 7 - 8

Taidesuhte

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen, taidekäsitteiden ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja, tunnistamaan innoituksen lähteitään ja perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin sekä taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta havainnoimaan ympäristöään moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä valitsemiensa työpajavaihtoehtojen mukaisesti sekä kehittää oppilaan kuvallisuutta ja taiteeseen liittyvän sanaston hallintaa
- ohjata oppilasta tarkastelemaan ja pohtimaan visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- ohjata oppilasta perehtymään taiteen historiaan ja nykyhetkeen valitsemiensa työpajojen mukaisesti sekä tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- tukea oppilasta kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitojen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.

6.3.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 7 - 8

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa oppilaan työpajavalintojen mukaisesti.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämänpääriistä nousevia sisältöjä sekä oppilaille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opintoissa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön. 7. vuosikurssin opintoihin sisältyy tutustuminen Suomen taiteen klassisiin teoksiin Ateneumissa.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja oppilaan työpajavalintojen mukaisesti. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.3.3. Valinnaisten opintokokonaisuuksien/työpajojen kuvaukset, vuosikurssit 7 - 8

Kunkin opintokokonaisuuden laajuus 56 t

[Piirustus 1 - Ilmaisun mahdollisuudet](#)

Opintoissa tutustutaan piirtämisen ilmaisullisiin mahdollisuuksiin ja kokeillaan erilaisia välineitä.

[Piirustus 2 - Taiteen esitystavat](#)

Opintoissa syvennyttään piirustuksen erilaisiin ilmaisukeinoihin oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti. Opintoissa käsitellään oppilaiden omista kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

[Maalaus 1 - Ilmaisun mahdollisuudet](#)

Opintoissa tutustutaan maalauksen ilmaisullisiin mahdollisuuksiin ja kokeillaan erilaisia tekniikoita.

[Maalaus 2 - Taiteen esitystavat](#)

Opinnoissa syvennyttään maalauksen erilaisiin ilmaisukeinoihin oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti. Opinnoissa käsitellään oppilaiden omista kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

[Sarjakuva - Sarjakuvan perusteet](#)

Opinnoissa tutustutaan sarjakuvan ilmaisukeinoihin ja tekniikoihin. Oppilas kehittää omaa sarjakuvailmaisuaan ja harjoittelee kuvallista tarinankerrontaa sarjakuvia piirtämällä.

[Grafiikka 1 - Sarjallisuus ja yllätykset](#)

Opinnoissa tutkitaan grafiikalle tyypillistä sarjallista tekemistä ja siihen liittyvien yllätysten myötä syntyviä omien kuvaideoiden kehittämisen mahdollisuuksia. Opinnoissa tutustutaan grafiikan syväpainomenetelmien perusteisiin, opetellaan hallitsemaan vedoslaatan valmistukseen ja vedostamiseen liittyvät työvaiheet.

[Grafiikka 2 - Grafiikan mahdollisuudet](#)

Syvennetään taidegrafiikan tuntemusta tutustumalla alan historiaan, taiteilijoihin ja toimijoihin. Harjoitellaan ja syvennetään kohopainotekniikoiden hallintaa ja vedostamista sekä eri tekniikoiden yhdistämistä toisiinsa. Toteutetaan vedossarjoja omien kuvakulttuurien pohjalta.

[Kuvanveisto 1 - Materiaalien mahdollisuudet](#)

Opinnoissa syvennyttään oppilaan oman plastisen ilmaisun kehittämiseen. Havaintojen ja mielikuvien tilallista ilmaisua harjoitetaan materiaalituntemuksen ja materiaalien työstämiseen liittyvien ratkaisujen lisäksi teoksen sisältöön/viestiin paneutumalla sekä alan muihin taiteilijoihin ja taiteenhistoriaan tutustumalla.

[Kuvanveisto 2 - Tilalliset esitystavat](#)

Opinnoissa syvennyttään tilan käsitteeseen, esineen ja sen ympäristön tilalliseen ymmärtämiseen. Oppilaan kuvakulttuureista nousevat sisällöt ja hänelle merkitykselliset menetelmät ovat keskiössä. Opinnoissa painottuu teoksen muodon ja sisällön suhde sekä tekijään että ympäristöön.

[Keramiikka 1 - Keraamikkataide](#)

Työpajassa tutustutaan keraamiseen kuvanveistoon ja keramiikkataiteeseen. Opinnoissa kartoitetaan keramiikan materiaalien ja ilmaisukeinojen mahdollisuuksia ja kehitetään kolmiulotteisen ilmaisun kieltä. Opinnoissa kerrataan keramiikan perustekniikat ja tutustutaan erilaisiin kuviointi- ja koristelutekniikoihin. Opinnoissa pohditaan ekologista näkökulmaa: on tärkeä tietää, mitä savelle tapahtuu poltossa ja oppia tekemään päätöksiä teostensa kohtalosta luontoa säästään.

[Keramiikka 2 - Keraaminen tuotesuunnittelu](#)

Opinnoissa painopisteenä on tuotesuunnitteluun tutustuminen. Opinnoissa korostuu luonnostelu osana ideointi- ja suunnitteluprosessia. Opinnoissa syvennetään omaa ajattelua ja ilmaisua. Opinnoissa valmistetaan prässi- tai valumuotin avulla esineitä, viimeistellään erilaisilla pintakäsittelyillä ja lasitetaan. Harjoituksissa opitaan lisää keraamisista väreistä, lasitteista ja polttotapahtumasta.

[Arkkitehtuuri 1 - Tilasarjat ja käyttötarkoitus](#)

Opinnoissa käsitellään arkkitehtuuria tilojen sarjana ja rakennusta sen käyttötarkoituksen ja toiminnan kautta. Opinnoissa pohditaan mittakaavan merkitystä suunnittelussa. Opinnoissa luonnostellaan suunnitelmia paperille vapaalla kädellä, valokuvataan paikkoja ja tiloja sekä rakennellaan malleja.

[Arkkitehtuuri 2 - Arkkitehtuurin eri mittakaavat](#)

Opinnoissa tutkitaan arkkitehtuurin kaikkia mittakaavoja kaupungista detaljeihin sekä kaupunki- ja luontoympäristön suhdetta. Opinnoissa piirretään suunnitelmia mittakaavassa, rakennetaan malleja sekä opetellaan suunnitelman esittämisen keinot planssilla, installaationa ja digitaalisesti. Opinnoissa tehdään ekskursioita kaupunkitilaan.

Valokuvaus 1 - Kameran käyttö, valon voima

Opinnoissa harjoitellaan kameran käytön perusteita sekä tutustutaan kuvan rajaamisen ja sommittelun perusteisiin. Opinnoissa harjoitellaan studiokuvaamista, opitaan valaisemaan henkilöitä ja tutustutaan erilasten tunnelmien luomiseen ja rakennetun kuvan keinoihin. Opinnoissa tehdään kuvankäsittelyharjoituksia ja tutustutaan valokuvauksen erilaisiin muotoihin ja käyttöön.

Valokuvaus 2 - Kuvan rinnastukset ja esityspaikat

Opinnossa opetellaan soveltamaan kameran säätöjä erilaisissa olosuhteissa sekä syvennetään kuvankäsittelytaitoja. Opinnoissa tehdään kokeiluja kuvan sarjallisuuden sekä kuvan ja tekstin rinnastuksien kautta. Opinnoissa harjoitellaan tunnistamaan lavastetun ja dokumentaarisen kuvan eroja ja tarkastellaan esityspaikkojen vaikutusta kuvan lukemiseen.

Liikkuva kuva 1 - Liikkuvan kuvan muodot

Opinnoissa tutustutaan liikkuvan kuvan historiaan ja erilaisiin muotoihin, esimerkiksi elokuvaan, videotaitteeseen, animaatioon ja dokumentaariseen elokuvaan. Opinnoissa harjoitellaan liikkuvan kuvan käsikirjoittamista, lavastamista, kuvaamista, leikkausta ja äänityöskentelyä.

6.4 PERUSOPINTOJEN KAIKILLE YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

6.4.1. Tavoitteet

Taidesuhde

- kannustaa oppilasta perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin ilmaisun keinoihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito

- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelemaan näkemyksiään
- ohjata oppilasta perehtymään taiteen historiaan ja nykyhetkeen ja tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Osallisuus ja vaikuttaminen

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja

6.4.2. Sisällöt

Opintokokonaisuudessa kannustetaan oppilasta omaehtoiseen, vapaa-ajalla tapahtuvaan kuvalliseen työskentelyyn, sekä tutustumaan monipuolisesti taiteeseen.

6.4.3. Opintokokonaisuuden kuvaus

Oma taide 1

Laajuus 50 t

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen ja siihen liittyviä tehtäviä suoritetaan perusopintojen ajan. Opintokokonaisuus sisältää oppilaan omien vapaa-ajalla tehtyjen teosten kokoamista yhteisiin katselmuksiin sekä muiden omaehtoisen kulttuuriharrastusten dokumentointia ja esittelyä. Opinnot ovat pääosin itsenäistä, mutta ohjattua ja todennettua opiskelua.

7. SYVENTÄVÄT OPINNOT

Syventäviin opintoihin siirrytään perusopintojen suorittamisen jälkeen. Syventävät opinnot kestävät 4 lukuvuotta, opintojen laajuus on 500 tuntia. Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteidensa suuntaisesti ja valitsemiaan työtapoja käyttäen. Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan.

7.1 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 9 - 12

Syventäviin opintoihin sisältyy valinnaisia työpajaopintoja sekä lopputyö. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen aikana tai opintojen päätteeksi.

9. vuosikurssilla opintoihin sisältyy kaksi työpajaa oppilaan valintojen mukaan.

10. vuosikurssilla syyslukukauden työpaja on valinnainen, kevätlukukauden Nykyaide-työpaja on kaikille yhteinen.

11. vuosikurssilla oppilas syventää valitsemansa ilmaisutavan tuntemusta ja harjoittelee itselleen merkittävien sisältöjen esiintuomista.

12. vuosikurssilla oppilas työskentelee oman lopputyön parissa ateljeetyöpajassa.

Valinnaisten työpajojen tavoitteena on tukea oppilaan omaa opinpolkua ja valmistautumista lopputyön tekemiseen, vahvistaa teknistä osaamista ja kuvallista ajattelua.

7.1.1. Tavoitteet, vuosikurssit 9 - 12

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan ilmaisun taitoja ja taidekäsitystä oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja hänelle merkityksellisen taiteen kautta oppilaan valitsemissa työpajoissa työskentelyn kautta
- tukea oppilasta identiteetin rakentamisessa kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta
- ohjata oppilasta omien tavoitteiden mukaisissa työskentelyprosesseissa ja osaamisen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- vahvistaa oppilaan luottamusta omiin näkemyksiin ja ratkaisuihin sekä tukea häntä lopputyöprosessin toteuttamisessa.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- syventää oppilaan taitoa käyttää, lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- tukea oppilasta kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- syventää oppilaan taitoa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- ohjata oppilasta perustelemaan tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- kannustaa oppilasta syventämään taiteen historian, nykyaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta

kartuttamalla siinä tarvittavaa yleissivistystä

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kannustaa oppilasta pohtimaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun syventämiseen sekä tarjota mahdollisuuksia uusien tulkintojen tekemiseen
- vahvistaa oppilaan kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä nykyaikaisella ohjauksella
- ohjata oppilasta tuomaan esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä, myös mediaympäristöissä

7.1.2 Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 9 -12

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana. Syventävien opintojen ajan oppilas kokoaa dokumentteja tavoitteistaan, työskentelystään ja oman oppimisensa edistymisestä.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämäntilanteista sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Oppilasta ohjataan tutkimaan häntä itseään kiinnostavaa taidetta ja teoksia

Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

7.1.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 9 - 12

Kunkin opintokokonaisuuden laajuus 9. -11. vuosikurssilla 56 t

Loppu- ja opintokokonaisuus sijoittuu pääsääntöisesti 12. vuosikurssille ja sen laajuus on 160 t

[Piiustus 3 - Taiteen prosessit](#)

Opinnoissa tutkitaan taideteoksen syntyprosessin takana olevaa ajattelua. Opinnoissa harjoitellaan omien lähtökohtien ja kiinnostuksen kohteiden työstämiseen taideteokseksi piirtämisen keinoin sekä pohditaan sisällön ja piirrostekniikan yhteyttä.

[Maalaus 3 - Taiteen prosessit](#)

Opinnoissa tutkitaan taideteoksen syntyprosessin takana olevaa ajattelua. Opinnoissa harjoitellaan omien lähtökohtien ja kiinnostuksen kohteiden työstämiseen taideteokseksi maalauksen keinoin sekä pohditaan sisällön ja tekotavan yhteyttä.

[Sarjakuva – Oma sarjakuvailmaisuus](#)

Opinnoissa syvennyttään sarjakuvan ilmaisukeinoin ja tekniikoihin. Oppilas kehittää omaa sarjakuvailmaisuun omien tavoitteidensa mukaisesti ja syventää kuvallisen tarinankerronnan taitojaan sarjakuvia piirtämällä.

[Grafiikka 3 – Nykyaide innoittajana](#)

Oppilaat syventävät ja kehittävät taidegrafiikan ilmaisuaan niin kuvisisältöjen kuin teknisten taitojen osalta itse valitsemillaan teemoilla ja tekniikoilla. Opinnoissa käytetään nykytaiteen näkökulmia innoittamaan omaa ilmaisua. Tutustutaan lähiseudun taidegrafiikan tekijöihin ja toimijoihin.

[Kuvanveisto 3 – Oma kolmiulotteinen ilmaisu](#)

Oppilaat syventävät ja kehittävät kolmiulotteista ilmaisuaan niin sisältöjen kuin teknisten taitojen osalta itse valitsemillaan teemoilla ja tekniikoilla. Työpajassa tutustutaan taiteen tekemisen syntyprosesseihin.

[Keramiikka 3 - Oma näkökulma keramiikkaan](#)

Opinnoissa oppilas perehtyy keramiikan osa-alueeseen, esimerkiksi muotoiluun, tuotesuunnitteluun tai keramiikkataiteeseen omien tavoitteidensa mukaisesti.

[Arkkitehtuuri 3 - Taide, arkkitehtuuri, yhteiskunta](#)

Opinnoissa tutkitaan taiteen ja arkkitehtuurin sudetta ja arkkitehtuurin moniaistisuutta. Opinnoissa analysoidaan rakennusta ja ympäristöä ja pohditaan arkkitehtuuria osana yhteiskuntaa. Oppilasideoi ja toteuttaa laajemman projektin omien tavoitteidensa mukaisesti.

[Valokuvaus 3 - Oma valokuva](#)

Opinnoissa oppilas syvennyttään valokuvauksen tyyliin tai keinoihin omien tavoitteidensa mukaisesti. Opinnoissa syvennetään sekä kuvaus- että kuvankäsittely taitoja ja pohditaan kuvan esittämisen eri tapoja. Opinnoissa tutustutaan alan ammattilaisen työhön.

[Liikkuva kuva 2 - Oma versio liikkuvasta kuvasta](#)

Opinnoissa syvennyttään liikkuvan kuvan muotoihin oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti, esimerkiksi lyhytelokuvan, videotaiteen, animaation tai dokumentaarisen elokuvan parissa. Opinnoissa syvennetään aiemmin opittuja liikkuvan kuvan taitoja, kuten käsikirjoittamista, lavastamista kuvaamista, leikkausta ja äänityöskentelyä. Opinnoissa tutustutaan alan ammattilaisen työhön.

[Nykyaide - Teemälähtöinen nykytaideprojekti](#)

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen. Opintoihin sisältyy ajankohtaisen, teemälähtöisen taideprojektin tai -tempauksen toteuttaminen. Opinnoissa harjoitellaan nykytaiteen keinoja ja sisältölähtöistä työskentelyä. Opinnoissa on mahdollisuus yhdistää teoksissa erilaisia tekniikoita. Työskentely tapahtuu vaihtelevasti ryhmissä, pareittain ja itsenäisesti.

[Oma taide 2](#)

Laajuus 40 t

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen ja siihen liittyviä tehtäviä suoritetaan syventävien opintojen ajan. Opintokokonaisuus sisältää oppilaan omien vapaa-ajalla tehtyjen teosten kokoamista yhteisiin katselmuksiin, muiden omaehtoisten kulttuuriharrastusten dokumentointia ja esittelyä.

7.1.4 Lopputyö

Laajuus 160 t

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Lopputyön tavoitteista ja lopputyön tekemisen prosessista tiedotetaan syventävien opintojen alkaessa. Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen aikana tai opintojen päätteeksi.

Lopputyö on oppilaan omien tavoitteiden mukainen prosessi, jossa oppilas toteuttaa haluamallaan tekniikalla teoksen/teoksia ja näyttää omaa osaamistaan. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

8. OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan opintojen edistymistä. Oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta.

Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Itsearvioinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä.

Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilas saa tietoa arvioinnin periaatteista ja käytännöistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

8.1. ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Arviointi perusopintojen aikana

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulle palautteelle vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta.

Arviointi on työskentelyn aikana tapahtuvaa luottamusta herättävää vuorovaikutusta ja luontevaa keskustelua opettajan, oppilaan ja ryhmän välillä. Taiteellisessa työskentely- ja oppimisprosessissa oppilas koko ajan arvioi omaa toimintaansa ja oppimistaan. Oppilaita kannustetaan keskustelemaan myös muiden ryhmän jäsenten työskentelyprosesseista ja -tavoista. Työskentelyä ja tuloksia arvioidaan yhdessä oppitunnin päätteeksi tai tehtäväjakson lopussa, keskustellen tai kirjallisesti.

Oppilasta kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen. Perusopintojen ajan oppilaan portfolioon tallennetaan vuosittain kirjallisia ja kuvallisia dokumentteja työskentelystä ja oppimisesta, minkä avulla oppilalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opinnoista

8.1.1. Perusopintojen arviointikriteerit

Perusopintojen päättyessä arvioinnin kriteerit ovat

Taidesuhte

- oppilaan kuvailmaisun taidot, taidekäsitys ja itsetuntemus ovat kehittyneet
- oppilas tunnistaa vahvuutensa, kehittämiskohteensa, osaa asettaa tavoitteita sekä reflektoida työskentelyään
- oppilas osaa tehdä omia ratkaisuja, tunnistaa innoituksen lähteitään ja on perehtynyt hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- oppilas on tutustunut erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin.

Visuaalinen lukutaito

- oppilas osaa havainnoida ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- oppilas osaa tutkia kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- oppilas osaa tarkastella ja pohtia visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- oppilas osaa sanallistaa ja perustella tulkintojaan sekä kuunnella ja arvostaa toisten näkemyksiä
- oppilas on perehtynyt taiteen historiaan ja nykyhetkeen sekä osaa tarkastella taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- oppilas osaa tarkastella kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- oppilas osaa huomioida kuvailmaisussaan ja toiminnassaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- oppilas osaa kyseenalaistaa rakentavasti sekä ajatella kriittisesti
- oppilas rohkenee toimia erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- oppilaalla on ollut mahdollisuus ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.

8.2 OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvalla vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella oppilasta innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti.

Syventävien opintojensa aikana oppilas itse dokumentoi asettamiaan tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Oppilaan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

8.2.1 Syventävien opintojen arviointikriteerit

Syventävien opintojen päättyessä arviointikriteerit ovat

Taidesuhde

- oppilas on syventänyt ilmaisun taitojaan ja taidekäsitystään omien tavoitteidensa mukaisesti
- oppilaan kuvataide-identiteetti on vahvistunut kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta
- oppilas on työskennellyt omien tavoitteiden mukaisissa prosesseissa ja kehittänyt osaamistaan
- oppilas osaa käyttää erilaisia materiaaleja ja teknologioita sekä taiteiden välisiä menetelmiä ja lähestymistapoja omassa ilmaisussaan tarkoituksenmukaisesti
- oppilas luottaa omiin näkemyksiinsä ja ratkaisuihin

Visuaalinen lukutaito

- oppilas havainnoi visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- oppilas osaa lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- oppilas on syventänyt taitojaan kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- oppilas osaa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- oppilas osaa perustella tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- oppilas tuntee taiteen historiaa, nykytaidetta ja visuaalisia aloja sekä hahmottaa työskentelynsä ja ilmaisuunsa saadut vaikutteet

Osallisuus ja vaikuttaminen

- oppilas tarkastelee kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- oppilas pohtii esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- oppilas ajattelee kriittisesti ja osaa tehdä uusia tulkintoja
- oppilas osaa toimia erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä
- oppilas osaa tuoda esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä

8.3 TODISTUKSET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus annetaan oppilaalle, kun hän on suorittanut perusopinnot. Todistuksessa on oppilaan opiskeluaika vuosina, oppilaan suorittamien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet sekä sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus annetaan oppilaalle, kun hän on suorittanut sekä perusopinnot että syventävät opinnot. Todistus sisältää oppilaan kaikkien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet, kuvauksen lopputyön aiheesta sekä sanallisen arvioin oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Osallistumistodistus annetaan pyydettyä oppilaalle hänen suorittamistaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

9. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Pienet opetusryhmät mahdollistavat opetuksen eriyttämisen oppilaan omien tarpeiden mukaan. Oppilaalle voidaan antaa poissaoloja korvaavia lisätehtäviä kotona tehtäväksi. Opintoja voi myös nopeuttaa tai suorittaa yli oppimäärän laajuuden. Tarvittaessa laaditaan henkilökohtainen kirjallinen opiskelusuunnitelma, joka vastaa oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Opiskelusuunnitelma laaditaan yhdessä oppilaan huoltajan kanssa.

Oppilaalla on oikeus saada aiempia opintojaan arvioiduksi ja tunnustetuksi. Opintojen tulee tavoitteiltaan ja sisällöiltään vastata kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoja.

10. OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Oppilaaksi ottaminen laajan oppimäärän ensimmäiselle vuosikurssille tapahtuu näytetöiden perusteella. Näytetöillä kartoitetaan oppilaan omaa motivaatioita. Jos hakijoita on enemmän kuin aloituspaikkoja, oppilaspaikat täytetään arpomalla. Oppilasvalintaan voivat osallistua ko. vuonna 7 vuotta täyttävät lapset. Tultuaan hyväksytyksi oppilaalla on oikeus suorittaa kuvataiteen laajan oppimäärän mukaiset opinnot 20-vuotiaaksi asti.

Opintojen keskeyttämisen vuoksi vapautuneet oppilaspaikat täytetään vuosittain. Ensimmäisen vuosikurssin vapaille oppilaspaikoille otetaan varasijoille jääneitä hakijoita. Perusopintojen muille vuosikursseille oppilaat otetaan aiempien opintojen ja näytetöiden perusteella lukuvuosittain. Syventävissä opinnoissa aloittavalla oppilaalla tulee olla perusopintoja vastaavat tiedot ja taidot.

Muulla kuvataiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan opiskelleet otetaan suoraan oppilaiksi vapaille paikoille ja opinnot luetaan hyväksi sellaisenaan. Opintojen hyväksi lukemisesta sekä täydentävistä opinnoista päätetään tapauskohtaisesti.

HUOJENNUS LUKUKAUSIMAKUSTA

Perheen taloudellisen tilanteen perusteella oppilaalle voidaan myöntää vapautus lukukausimaksusta kokonaan tai 50 %:n huojennuksena. Huojennus myönnetään lukukausittain ja sitä haetaan erillisellä lomakkeella. Maksuhuojennusta voidaan myöntää korkeintaan 10 %:lle kuvataiteen perusopetuksen oppilaspaikoista.

OPINTO-OIKEUDEN KESKEYTTÄMINEN

Oppilaan opinto-oikeus voidaan keskeyttää maksusaatavien perusteella

11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Koteihin lähetetään vuosittain vähintään kolme sähköistä oppilaskirjettä, joissa kerrotaan koulun toiminnasta. Tämän lisäksi lähetetään erilaisia ajankohtaistiedotteita. Uusien oppilaiden huoltajille järjestetään vanhempainilta lukuvuoden alussa. Keväällä huoltajille järjestetään infotilaisuudet seuraavan lukuvuoden valinnaisista opinnoista.

Koulu tekee yhteistyötä Kuvataidekoulun vanhempainyhdistys ry:n kanssa. Vanhempainyhdistyksellä on vuosittain kaksi sääntömääräistä kokousta, joiden yhteydessä kerrotaan myös koulun ajankohtaisista tapahtumista. Apulaisrehtori osallistuu vanhempainyhdistyksen hallituksen kokouksiin.

YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Sara Hildén -akatemia on mukana tamperelaisessa lastenkulttuuriyhteistyössä osallistumalla näyttelyiden ja tapahtumien järjestämiseen. Kuvataidekoulu osallistuu Tampereen kaupungin Taidekaari-kulttuurikasvatusohjelmaan tuottamalla kuvataidetyöpajoja koululuokille ja päiväkotiryhmille. Sara Hildén -akatemia on myös tuottamassa Tampereen harrastamisen mallin mukaista taidekasvatusta koulupäivien yhteyteen.

Kuvataidekoulu järjestää säännöllisesti oppilastyönäyttelyitä. Ensisijaisesti järjestetään opintonsa päättävien oppilaiden lopputyönäyttely, ja mahdollisuuksien mukaan muita näyttelyitä.

Yhteisyyttä tehdään Tampereen kaupungin kirjastojen ja kaupungin näyttelypaikkojen kanssa.

Vakiintuneita yhteistyökumppaneita erilaisten projektien yhteydessä ovat käsityökoulu Näpsä, Pirkanmaan musiikkiopisto, Tampereen konservatorio, Sorin Sirkus ja Suomen teatteriopisto. Vuodesta 2018 kuvataidekoulu on järjestänyt Kuvismuskari-toimintaa yhteistyössä Tampereen konservatorion kanssa.

Koulu on aktiivisessa keskustelu- ja vuorovaikutussuhteessa muiden suomalaisten kuvataidekoulujen ja Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:n kanssa kuvataiteen perusopetuksen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Koulu osallistuu Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton järjestämiin yhteisnäyttelyihin.

Koulun nettisivuilta löytyvät perustiedot koulusta ja opintojen rakenteesta. Sara Hildén -akatemia Facebook-sivulla esitellään ajankohtaista toimintaa.

12. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Sara Hildén -akatemia oppilailta kerätään lukuvuosittain kirjallista palautetta. Opettajan tehtäviin kuuluu arvioida opiskelijaryhmän oppimista ja opetussuunnitelman toteutumista säännöllisissä jaksoraporteissa. Niissä toteutunutta oppimisprosessia verrataan opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin.

Sara Hildén -akatemia opettajien täydennyskoulutukseen varataan resursseja ja opettajien vertaisoppimista tuetaan. Koulun opetusta kehitetään yhteisissä opettajankokouksissa.

Taiteen perusopetuksen tunnettavuutta lisätään yhteisellä tiedottamisella sekä viemällä esityksiä erilaisiin ympäristöihin ja erilaisille yleisöille Tampereella. Sanataiteen perusopetuksesta tiedottamista kehitetään eri tiedotuskanavien monipuolisen hyödyntämisen avulla.

Sara Hildén -akatemia on mukana Tampereen kaupungin taiteen perusopetuksen kuntatason arvioinnissa, joka toteutetaan vuosittain. Arviointiin sisältyy lukuvuosittelastotietoja sekä vuosittain vaihtuvat teemalliset arviointialueet. Arviointi on laadittu valtakunnallisen taiteen perusopetuksen Virvatuli-arviointimallin pohjalta. Kuntatason arviointi raportoidaan Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnalle.

